

PŘELOŽILA JULIE TESLA

MĚSÍC

NA

HLADINĚ

SAMANTHA
SOTTO
YAMBAO

ROMÁN

**MĚSÍC
NA
HLADINĚ**

Copyright © 2025 by Marina Samantha Sotto Yambao

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Julie Tesla, 2026

Cover © Regina Flath, 2026

Cover illustrations © Haylee Morice, 2026

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-7241-4 (pdf)

SAMANTHA SOTTO YAMBAO

MĚSÍC

NA

HLADINĚ

přeložila Julie Tesla

ČÁST PRVNÍ

1. Zastavárna všech téměř a kdyby	9
2. Poslední zákaznice Tošia Išikawy	14
3. Autobusové jízdné	23
4. Sake a ticho	31
5. Trezor	36
6. Volba Izumi Takedy	39
7. Pravidlo číslo dvě	43
8. Lži	47
9. Panna	50
10. Orel a krabičky od čaje	57
11. Bůh na policice	64
12. Nejjednodušší experiment	70
13. Šepot a vosk	73
14. Kůže a inkoust	80
15. Souhlas	91

ČÁST DRUHÁ

16. Platba	95
17. Dárek	99
18. Správně podaná pravda	103
19. Půlnoční čajovna	107
20. Cesty a vlaky	121
21. Nebe, moře a píseň	125
22. Místnosti	132
23. Písek	143
24. Muzeum vzdělávání	148
25. Papír	153
26. Laskavost	159
27. Povinnost a dluh	164
28. Bezpečné. Tajné. Daleko	167

ČÁST TŘETÍ

29.	<i>Pikantní vepřové, nebo kuřecí?</i>	173
30.	<i>Ina Mayová: Průvodce porodem</i>	179
31.	<i>Vzkaz</i>	184
32.	<i>Údolí hvězd</i>	186
33.	<i>Odsouzení Čtjo Išikawy</i>	195
34.	<i>Rodina</i>	200
35.	<i>Mezi hvězdami</i>	204
36.	<i>Zapečený tuňák, modrá kravata a cizí člověk v rakvi</i>	209
37.	<i>Trest odpovídající zločinu</i>	212
38.	<i>Světýlka v jezeře</i>	216
39.	<i>Klišata</i>	222
40.	<i>Duchové</i>	228
41.	<i>Konce</i>	236
42.	<i>Noční trh</i>	239
43.	<i>Stánek číslo pět set deset</i>	253
44.	<i>Knihovna ztracených</i>	256
45.	<i>Třetí lahev sake</i>	270
46.	<i>Zvěst o muži jménem Keišin Minatozaki</i>	272
47.	<i>Pod lučním kvítím</i>	277
48.	<i>Vypadali jako děti</i>	281
49.	<i>Hra na schovávanou</i>	285
50.	<i>Hodná dcera</i>	290
51.	<i>Duše a kůže</i>	294
52.	<i>Shledání</i>	298
53.	<i>Pták a autobus</i>	303
54.	<i>Odras v zrcadle</i>	306
55.	<i>Hanina volba</i>	310

ČÁST ČTVRTÁ

56.	<i>Jeřábí hejno</i>	319
57.	<i>Volba, kterou Čtjo Išikawa ukradla</i>	324
58.	<i>Volba jménem Hana</i>	328
59.	<i>Tisíc měsíců na hladině</i>	331

60.	<i>O rok později</i>	336
61.	<i>Poslední ramen</i>	340
62.	<i>O pět let později</i>	344
	<i>Poděkování</i>	347

*Věnováno všem,
kdo hledají nové začátky.*

Č
Á
S
T

P
R
V
N
Í

*Spadlý květ
se nevrátí na větev.
Rozbité zrcadlo
znovu nezazáří.*

Zastavárna všech téměř a kdyby

Čas nemá žádné hranice kromě těch, které si vytvářejí sami lidé. Hana Išikawa si tu hranici v tento obzvlášť chladný podzimní den vytvořila z tenoučké vrstvy kůže. Posloužila jí k tomu oční víčka. Dokud totiž měla zavřené oči, mohla od sebe oddělit dvě poloviny svého života: dvacet jedna let prožitých předtím, než oči otevře, a všechno, co se mělo stát poté.

Přetáhla si přes hlavu příkrývku a předstírala, že její první, kocovinou prosycené ráno v roli nové majitelky zastavárny ještě nezačalo. Nevadilo, že už je úplně vzhůru a že poslední ze spletitého řetězce snů, které si nedokázala vybavit, se rozplynul před víc než hodinou. Hlavu měla těžší a ústa sušší než obvykle, ale usoudila, že za to nemůže ani tak alkohol vypitý předchozího večera, jako spíš to, co ji čeká.

Za pár okamžiků zaklepe na dveře její otec Tošio, aby zahájili nový den.

Hana se upínala k nepatrné naději, že kvůli neprozřetelnému množství sake, jímž oslavili jeho odchod do důchodu, zůstane otec v posteli o něco déle. Tato naděje – pokud

se to vzhledem k její velikosti vůbec nadějí dalo nazvat – byla menší než mechem porostlý říční oblázek a stejně tak kluzká.

Během všech těch let, co Tošio zastavárnu vedl, se jen dvakrát stalo, že neotevřela včas. V oba tyto dny neotevřela vůbec. Hana a její otec však o těch dnech nikdy nemluvili.

Kdyby byla jejich zastavárna jako jiné běžné zastavárny obchodující s diamanty, stříbrem a zlatem, možná by si rodina Išikawa, která zastavárnu provozovala po celé generace, mohla dovolit luxus nemocenských dnů a volných víkendů. Tošio však Hanu vyučil v oceňování mnohem vzácnějších pokladů.

Nejlepší zákazníci přicházeli, když končilo léto a noci se prodlužovaly a ochlazovaly. Melancholie obchodu přála. Nezáleželo na tom, že jejich malá provozovna schovaná v tiché uličce tokijské čtvrti Asakusa nemá jméno. Ti, kdo potřebovali její služby, ji vždycky dokázali najít. Kdyby byl ale někdo zvědavý a zeptal se Hany, jak by se podle ní měla zastavárna jmenovat, měla připravenou odpověď. Ikigai. Žádné jiné slovo se k ní nehodilo lépe.

Haně bylo něco málo přes rok, když se naučila chodit po tmavých dřevěných parketách zastavárny, a každý krok, který od té doby udělala, směřoval k tomu, aby ji převzala, až její otec odejde do důchodu. Byl vdovec a ona byla jeho jedinou dědičkou. Zastavárna byla její životní dráhou, jejím jediným posláním. Jejím ikigai. Za celou dobu, co si jako malá hrála u otcových nohou a poté jako mladá žena pracovala po jeho boku, se však ani jeden z jejich zákazníků neobtěžoval zeptat, jak se zastavárna jmenuje. Když je Tošio uvítal zdvořilou úklonou, zračily se v jejich očích mnohem naléhavější otázky. První se téměř pokaždé týkala toho, kde se nacházejí, a druhá toho, jak se tam dostali.

Nikdo koneckonců nečekal, že za dveřmi ramen restaurace najde zastavárnu.

Každý, kdo stál ve frontě před touto dlouhá léta oblíbenou restaurací, by vám řekl, že tu dělají nejlepší šoju ramen v celé prefektuře Taitó. Některým čekání usnadňovala vůně horkých čidžirimen nudlí s dokonale dušenými plátky vepřového bůčku plavajícími v hutném tmavém vývaru z kostí. Jiným se kvůli tomu naopak zdál čas strávený v klikací se frontě dvakrát tak dlouhý. Přesto všichni zhluboka vdechovali lákavou vůni, dokud nepřišel jejich čas vstoupit do stísněné restaurace, která by před dvěma desetiletími mohla být považována za moderní. Když se proplétali mezi stoly k prázdným místům, vítaly je zažloutlé stěny pokryté podepsanými fotografiemi slavných hostů. Přestože však překročili její práh, někteří z hladovců se do restaurace nedostali. Místo toho je přivítal tlumeně osvětlený recepční pult zastavárny a zacinkání malého měděného zvonku u dveří.

Vzpomínka na jeho cinkání zněla Haně v hlavě, zatímco se choulila pod peřinou. Prikazovalo jí, aby vstala a přijala nevyhnutelné. Přitiskla si dlaně k uším a marně se snažila zabránit tomu, aby její mysl vstala z postele dřív než ona. Některé její myšlenky už byly téměř ustrojené a zapínaly poslední knoflíky černé uniformy. Jiné už stály v kanceláři pod její ložnicí a představovaly si, jak její otec stráví první den svého důchodu: bude se motat kolem a kontrolovat všechno, co dělá.

Pokud objeví nějakou chybu, nic neřekne. Nikdy to nedělal. Stačilo nepatrné zdvihnutí pravého obočí. Tošio dával přednost tichu před slovy a šetřil si energii a dech pro své zákazníky. Hana se jeho tiché dýchání, nepatrná pousmání a letmé pohledy naučila velice přesně interpretovat. Jediná její vzpomínka na to, že by kdy ztratil nervy, patřila jednomu bouřlivému odpoledni, kdy jí bylo deset let a někam založila zastavené starožitné hodinky. Oči mu potemněly víc než mraky honící se nad zahradou jejich domu, a když ji vzal za drobná ramena a přiblížil

ústa k jejímu uchu, krve by se v ní nedořezal. Jeho hlas byl sice tichý jako vánek, ale slova v Haně burácela hlasitěji než tajfun.

Najdi je.

Hned.

Nevěděla, co by se stalo, kdyby ty hodinky později toho dne nenašla za hromádkou knih v zadní místnosti. Jediné, co věděla jistě, bylo, že už otce nechce nikdy slyšet mluvit takovým tónem.

Přerývaně se nadechla a vrátila své myšlenky do přítomnosti. Na hrudi ji tlačila neviditelná tíha. Očekávala, že bude její budoucnost těžší, minimálně tak těžká jako dobře krmená kočka, ovšem hromada dní balancující na její hrudi jí připadala lehoučká jako kopeček prázdných lusků, vyloupaných ještě dřív, než vůbec začaly. Zнала nazpaměť každou vteřinu každého dne, který měla před sebou. Celý život koneckonců sledovala, jak je prožívá její otec. A teď byl otcův život jejím životem a od této chvíle už pro ni nic nebude nové.

Otočila se na bok. Zpod polštáře vykukoval okraj zažloutlé fotografie. Hana vybledlý snímek vytáhla a pod peřinou na něj zamžourala. Hleděly na ni oči mladé ženy, která by klidně mohla být jejím dvojčetem. „Dobré ráno, okásan,“ pozdravila Hana matku, již nikdy nepoznala, a schovala jedinou její fotografii zpátky do skřípky. Odhrnula příkrývku a zpod tmavých řas nahlédla ven. Do duhovek jí pronikl paprsek slunečního světla. Znovu oči zavřela a zvedla se z postele. K pohybu po své ložnici nepotřebovala zrak. Tento pokoj a zastavárna pod ním tvořily celý její svět – a dnes se jí zdál ještě menší.

A tichý.

Naklonila hlavu na stranu, nastražila uši a snažila se zaslechnout známé cinkání šálků a misek z kuchyně v přízemí. Skrz dveře se však plížilo jen ticho. Kousla se do spodního rtu.

Byla si jistá, že pro někoho jako Tošio je potřeba víc než odchod do důchodu, aby ho to odradilo od jeho rituálů. Přestože měl doma malý oltář k uctívání duchů, skutečným bohem, kterého uctíval, byla rutina. Každodenní ranní šálek praženého zeleného čaje pro něj byl posvátný, bez ohledu na to, kolik sake nebo whisky z předchozího večera mu ještě kolovalo v krvi.

Hana přitiskla ucho ke dveřím. Existovaly jen dva důvody, proč by v zastavárně bylo takové ticho, a ani jeden z nich nevěstil nic dobrého.

*Poslední zákaznice Tošia Išikawy***Den předtím**

Podzim přišel brzy a počet zákazníků zastavárny se od jeho začátku zdvojnásobil.

Tošio přesunul váhu z jedné nohy na druhou, aby ulevil bolavému palci na levém chodidle. V žaludku mu pod černým oblekem dvakrát zakručelo. Ignoroval kručení a upravil si kravatu. Nebylo to poprvé, co byl příliš zaneprázdněný na to, aby se naobědval, ale bylo to naposledy. Až za necelou hodinu zavřou, odejde oficiálně do penze a už nikdy nebude muset pracovat přes oběd. Očekával, že v něm ta myšlenka vyvolá úsměv, ovšem koutky úst se odmítaly zvednout. Zacinkání měděného zvonku ohlásilo příchod jeho posledního zákazníka.

„Iraššaimasé,“ uklonil se Tošio s nacvičeným úsměvem. Jeho hlas byl hebký jako ohřáté sake.

Ze zadní místnosti vykoukla Hana s knihou záznamů pod paží. Tošio na ni mávl, aby se vrátila dovnitř, a obrátil svou pozornost k elegantní ženě, která právě vešla do dveří. „Jak vám mohu pomoci?“

Žena na jeho úsměv odpověděla zmateným pohledem. Ačkoli díky své porcelánové pleti vypadala mladší než Tošio, její vlasy, svázané na zátylku do volného uzlu, měly stejnou barvu jako jednoduchá šňůra bílých sladkovodních perel, kterou měla kolem krku. „Omlouvám se. Spletla jsem se. Myslela jsem, že ta fronta venku je do ramen restaurace.“

„To je,“ odvětil Tošio.

Žena se rozhlédla po místnosti. „Tohle je restaurace?“

„Ne. To je má zastavárna.“

„Restaurace je nahoře?“

Tošio zavrtěl hlavou. „Není.“

Vráska na ženině ušlechtilém čele se prohloubila.

„Musíte být z toho čekání unavená. Nechtěla byste se na chvíli posadit?“ Tošio ukázal na nízký stůl obklopený sadou hedvábných sedacích polštářů v rohu místnosti.

Žena zvedla bradu a dotkla se svých úzkých rtů. „Já... jsem byla přesvědčená, že je tu restaurace. Viděla jsem, jak člověk, který stál ve frontě přede mnou, vchází dovnitř. Viděla jsem stoly a židle a...“ Zlehka se uklonila. „Omlouvám se, že jsem vás obtěžovala.“

„Není třeba se omlouvat. Smím vám nabídnout něco k pití? Čaj?“

„Děkuji, ale –“

„Prosím, trvám na tom. Není to nejmenší problém.“ Tošio vyšel zpoza pultu a přes rameno zavolal: „Hano? Přinesla bys čaj? Máme hosta.“

Hana zavřela knihu záznamů a vstala od stolu, který kdysi patřil její matce. Zнала svůj úkol stejně dobře, jako znala jedinou myšlenku, která se právě honila hlavou té ženě.

Čaj. V tomto bodě rozhovoru s jejím otcem přemýšleli všichni zákazníci o tomtéž. Byla to prostá myšlenka, malá a lehká jako vzduch, bez ostrých hran, o něž by se mohli pořezat. Všichni už někdy pili čaj a pamatovali si, jak jim

omýval jazyk, klouzal do krku a zahříval duši. Šálek čaje ještě nikdy nikomu neublížil a oni nemohli přijít na jediný důvod, proč tuto laskavou nabídku majitele zastavárny odmítnout. Vlastně by to bylo nezdvořilé, vzhledem k tomu, že to byli oni, kdo omylem zabloudili do jeho podniku. Pokoušeli se rozpomenout, kam vlastně mířili, ale jediné, co si dokázali vybavit, byl pocit chladné prázdnoty v žaludku. Čaj by ho mohl zklidnit. Možná to byl právě čaj, na který celou tu dobu ve frontě čekali. Hana nalila vodu do konvice a postavila ji na sporák.

„Čaj bych si dala,“ přikývla žena s úsměvem.

„Výtečně. Mé jméno je Tošio Išikawa.“ Ukázal na polštář na podlaze. „Prosím, posaďte se.“

„Díky.“ Žena se usadila na polštář stejného odstínu šedi, jaký halil den venku. „Já jsem Izumi Takeda.“

„Jsem rád, že jste se nás dnes rozhodla navštívit, Takedasama. Jsem přesvědčen, že naše nabídky shledáte velmi férovými, ne-li přímo velkorysími.“

„Ale já jsem sem nepřišla kvůli...“ Izumi mezi ukazovákem a palcem převalovala perlu ze svého náhrdelníku a mračila se, jako by prohledávala zásuvky ve své hlavě a snažila se v nich najít, co chtěla říct dál.

Hana přinesla černý lakovaný podnos s čajem.

„Hano, toto je Takedasama,“ představil jí Tošio novou zákaznici.

Hana se uklonila. „Vítejte v naší zastavárně. Doufám, že vám čaj bude chutnat,“ řekla a položila podnos na stůl.

Když Hana odešla, obrátila se Izumi k Tošiovi. „Máte krásnou dceru, Išikawasan.“

„Děkuji. Je po své...“ Tošio potlačil konec věty s křečovitým úsměvem.

Upřel pohled na čaj a nalil ho do malých hliněných šálků. Šálky měly barvu klidného moře, po glazuře se ale táhly praskliny různých velikostí. Kdyby nebyly opraveny technikou kincugi, rozpadly by se. Praskliny byly

vyplněny práškovým zlatem, které se po šálcích rozbíhalo jako blesky.

„Ty jsou překrásné,“ řekla Izumi obdivně.

„Děkuji. Zlobil jsem se na sebe, když jsem zakopl a rozbil je, ale musím přiznat, že v tomto případě jsem za svou nešikovnost vděčný.“ Tošio jí podal čaj. „Rozbité věci v sobě mají zvláštní druh krásy, nemyslíte?“

Izumi přešla po jemných zlatých spojích prstem s dokonalou manikúrou. „Některé věci snášejí poškození lépe než jiné,“ zašeptala tak tiše, jako by se bála, že svým hlasem šálek rozbije.

„Objevil jsem krásu v mnoha rozbitých věcech. Židlič. Budovách. Lidech.“

Izumi zvedla pohled od čaje. „Lidech?“

„Zejména lidech. Rozbíjejí se těmi nejzvláštnějšími způsoby. Každá promáčklina, škrábanec a prasklina vypráví příběh. Nejzajímavější jsou neviditelné jizvy, ty skrývají nejhlubší rány.“

Izumi pootočila jeden ze svých dvou velkých diamantových prstenů a zatáhla si při tom za kůži. „To je velice zajímavý úhel pohledu, Išikawasan.“

„Je to víc než jen úhel pohledu. Je to důvod, proč provozuji tento podnik. Toto není běžná zastavárna, Takeda-sama. Neobchodujeme s cetkami. Diamantové prsteny ani perlové náhrdelníky tu nemají žádnou hodnotu.“

Hana poslouchala Tošia a Izumi ze zadní místnosti. Stejný rozhovor při čaji slyšela už tolikrát, že by to nedokázala spočítat.

Bez ohledu na to, kolikrát ta slova pronesl, však její otec zněl vždycky upřímně. Většinou svým zákazníkům říkal pravdu, ať pro ně bylo sebetěžší jí uvěřit. I když to, co jim sděloval, nebylo podle jejího názoru nijak ohromující odhalení, pokaždé jim trvalo několik okamžiků, než stáhli obočí zpátky dolů. Bylo to pochopitelné. Na opačné straně

dveří ramen restaurace platilo, že nahoře je nahoře, dole je dole a zastavárny, jako je tato, neexistují. Izumi Take-da měla brzy zjistit, že zvláštní schopností Hanina otce je přesvědčit ji během chvíle, než dopije čaj, aby opustila všechno, čemu ji učili věřit, a dovolila své mysli přijmout to, co se nedá uchopit rukama.

Hana se vrátila ke svému stolu a vzala ze stohu na něm knihu. Byl to ošoupaný brožovaný výtisk, jehož stránky držely pohromadě jen silou vůle. Toho rána ho u nich zastavil zákazník jménem Daisuke Itó. Zkontrolovala položku v knize záznamů, potvrdila si, že je vše v pořádku, a udělala u ní malou fajfku. Ze všech věcí, které se toho dne v zastavárně ocitly, se jí právě tato zalíbila nejvíc.

Vytáhla ze zásuvky staré zlaté brýle své matky. Nasadila si je, upravila na nose a skrz skla uviděla, čím byla kniha ve skutečnosti: volbou, která Daisukemu Itóovi změnila život.

Její pravá podoba byla mnohem hezčí než kniha. Ze stránek se stalo peří z paprsků světla a celá se proměnila v zářivého ptáčka. Posadil se Haně na prst a jeho barvy se neustále přelévaly mezi modrou a zlatou.

Kdysi tento ptáček jasně zpíval uvnitř Daisukeho, když každý večer po směně v obchodě s potravinami pracoval na svém detektivním románu. Poté co ho před dvěma lety opustil a smazal všechny nedokončené verze, ptáčkova záře pohasla, ztichl a zčernal na uhel. Kdykoli Daisuke pomyslel na sérii fiktivních vražd v Harajuku, které nikdy nevyřeší, klovl ho pták do žaludku. Teď však Daisuke svou volbu zastavil a byl volný. Budou chvíle, kdy v místě, kde volba přebývala, ucítí chladnou prázdnotu, ale ty pominou. Nebude si pamatovat ani svou volbu, ani tuto zastavárnu, ani muže, který ho přesvědčil, aby se se starou detektivkou rozloučil. Duševní klid, řekl mu Tošio, stojí za to, že nikdy nezjistí, co se stane po stránce 254.

Hana sundala brýle a udělala pro Daisukeho knihu místo na polici vedle klíčů od domu a letenky roztržené na

dvě části. Až ten večer zavřou, vezme její otec všechny věci z police a spolu se vším ostatním, co toho dne nashromáždili, je uloží do trezoru.

Izumi Takeda zamrkala. Snažila se pochopit slova, která visela ve vzduchu nad dvěma popraskanými šálky s čajem. „To přece nedává smysl. Jak by lidé mohli zastavovat volby?“

„Smysl‘ je relativní,“ odpověděl Tošio. „Existují věci, které dávají smysl ve vašem světě, ale v mém jsou absurdní. Nikdy jsem nedokázal pochopit účel televize nebo telefonu.“

„Co myslíte tím ‚vaším světem‘?“

„Vy pocházíte ze světa za těmi dveřmi. Má dcera a já pocházíme ze světa uvnitř. Kdykoli si někdo z vaší strany najde cestu do naší zastavárny, vždy k tomu má dobrý důvod. Naši zákazníci si s sebou nesou volby, které se pro ně staly příliš těžkým břemenem. My jim tyto volby sejmem z beder, aby se do svého světa mohli vrátit lehčí. Spokojení.“

„To má být vtip?“

„O takových věcech bych nevtipkoval. Děláme tu důležitou práci.“

Izumi popadla svou kabelku. „Nevím, co tu se mnou hrajete za hru, ale není to zábavné.“

„Není to žádná hra a nemá to být zábavné. Nemůžu vás nutit, abyste zůstala, ale vím, že zastavárnu nikdo nenajde náhodou. Kdybyste naše služby nepotřebovala, otevřela byste ty dveře a vešla do ramen restaurace stejně jako všichni ostatní zákazníci, kteří čekají venku ve frontě.“

Izumi narovнала ramena a zvedla bradu. „I kdyby to, co říkáte, byla pravda, což není, stejně bych vašich služeb nevyužila. Ničeho nelituji.“

„Omlouvám se, pokud jsem vás urazil, Takedasama.“ Tošio se zlehka uklonil. „Tuto práci ale dělám už velice dlouho. Poznám, kdy jsou lidé šťastní a kdy ne, bez ohledu

na to, jak dobře jsou oblečení nebo jak zářivý mají úsměv. Štěstí má pramálo společného s tím, co máte. Souvisí s tím, co nemáte.“

Izumi sevřela kabelku o něco pevněji. „Nic o mně nevíte.“

„Možná že ne. Víím ale to, co jsem se naučil z kolektivní zkušenosti celých generací mé rodiny, které tuto zastavárnu provozovaly. Každý zákazník, který prošel našimi dveřmi, tvrdil, že do naší malé provozovny zavítal, protože se ztratil. A měl pravdu. Ztratit cestu je často jediný způsob, jak najít něco, o čem jsme nevěděli, že hledáme.“

„Já víím naprosto přesně, co jsem dnes hledala. Ramen.“

„Ve městě je mnoho dobrých ramen restaurací. Proč jste hledala právě tuto?“

„Když jsem byla mladší, bydlela jsem v této čtvrti. V této restauraci jsem často jedla.“

„Ale od té doby jste jistě ochutnala lepší ramen.“

„Ano, samozřejmě, ale –“

„A jsem si jistý, že žena jako vy si může snadno dovolit podnik s příjemnější atmosférou.“

Izumi si pohrávala s perlovým náhrdelníkem a upřeně hleděla na svůj čaj.

„Tato restaurace ale není jako ostatní, že?“ řekl Tošio.

Izumi odvrátila pohled.

„Nemějte strach, Takedasama. Nemám v úmyslu vyvídat. Nemusím. Víím, proč jste se tuto restauraci dnes rozhodla navštívit.“

Izumino tenké obočí vystřelilo vzhůru.

„Řekla jste, že když jste byla mladší, chodila jste sem často.“ Tošio sepjal ruce na stole. „Lidé se do minulosti vracejí proto, aby znovu prožili příjemné vzpomínky, aby zahrnuli ty špatné, nebo obojí.“

„Když si myslíte, že mě tak dobře znáte, a nejste ochoten přijmout jako jediný vysvětlení mé přítomnosti zde mou prostou chuť na ramen, mohli byste mi prozradit,

který z těchto důvodů podle vás platí v mém případě?“ zeptala se Izumi.

„Přišla jste proto, abyste povečeřela s duchem.“

„To je...“ Izumi se zadrhl hlas. „To je nesmysl.“

„Takže jste šla na jídlo s přítelem?“

„To... ne. Šla jsem se najíst sama. Ráda sem chodím sama. Zastavím se tu minimálně jednou za podzim.“

„Ve skutečnosti ale nikdy nevečeříme sami, že ne?“ odvětil Tošio. „Každé jídlo s námi sdílí naše myšlenky. Dělalí nám společnost, ať už je pozveme, nebo ne, a obzvlášť hlučné jsou, když jsou u stolu samy. Povídají si o všem, co nemůžeme vyslovit nahlas. Ve vašem případě bych hádal, že rády vzpomínají na dobu, kdy jste nebyla ženou, kterou jste dnes. Na dobu, kdy jste stůl v té ramen restauraci možná ráda sdílela s někým dalším.“

„Přestaňte.“

„Hádáte se se svými myšlenkami a trváte na tom, že se mýlí, ale ony mluví dál, až dokud vám ramen nevychladne. To vám ale nezabrání v tom, abyste se vracela, kdykoli máte příležitost, protože studený ramen chutná stále lépe než jakékoli teplé jídlo u vás doma.“

„Přestaňte.“ Izumi se do očí nahrnuly slzy a začaly jí stékat po bledých tvářích. „Prosím, přestaňte.“

„Omlouvám se. Položila jste mi otázku a já jsem vám odpověděl. Je mnoho věcí, které bych si přál nevědět, ale díky životu strávenému v této zastavárně dokážu číst příběhy svých zákazníků, jako by je měli vepsané ve tváři.“

Izumi si osušila slzy. „Já nejsem vaše zákaznice.“

„Máte pravdu.“ Tošio propletl prsty. „Ještě jsem se nerozhodl, zda má to, co chcete směnit, nějakou hodnotu.“

„Dost. Mám vašich her plné zuby.“ Oči se jí znovu zalily slzami. „Co jste zač?“

„Jsem člověk, který nabízí speciální službu těm, kdo ji potřebují. Člověk, který dokáže poznat, že nepláčete proto, že jste smutná, ale proto, že jste rozzlobená. Ale ne na

mě. Prála byste si být, ale nejste. Byla jste rozzuřená ještě předtím, než jste sem vešla.“

Izumi se na něj mračila a do tváří jí stoupala červeň. „Samozřejmě že jsem rozzlobená. Nenávidím, že mám všechny důvody být šťastná, a přesto cítím jen trhliny, které se ve mně rozšiřují pokaždé, když se nutím usmívat. To jste chtěl, abych řekla? Chcete, abych u vás zastavila tenhle rozbitý úsměv splepený zlatem jako jeden z vašich čajových šálků? Protože jestli ho chcete, okamžitě vám ho dám.“

„Takže tomu, co jsem vám o zastavárně řekl, věříte?“

„Dokažte mi to. Přesvědčte mě.“

„Dobře. Ukažte mi svou volbu a já vám řeknu, jakou má hodnotu.“

„Ukázat vám ji? Jak? Volba není něco, co nosíte v kapse nebo v peněžence.“

„Nosíte s sebou všechna rozhodnutí, která jste v životě učinila, Takedasama. Tato volba není v ničem jiná,“ prohlásil Tošio. „A myslím, že už víte, kde přesně ji najdete.“

Autobusové jízdné

Kapesní zrcátko. Matná rtěnka ve zlaté tubě. Klíče od domu. Izumi Takeda zjistila, že musíte v kabelce zpravidla odsunout alespoň tři věci, než najdete to, co hledáte.

Odstrčila klíče. Červená kožená peněženka se skrývala za balíčkem neparfémovaných vlhčených ubrousků. Vytáhla ji stejně jako pokaždé, když platila své oblíbené sladkosti v konbini v přízemí bytového domu. Nedůvěřovala sama sobě natolik, aby jich měla zásobu doma, a raději si je dopřávala pokaždé, když nasbírala dost drobných. V mládí bylo udržet si postavu snazší, teď ale přibírala i z letného pohledu na stánek s imagawajaki, kolem něhož procházela cestou do květinářství, které vlastnila. Přesto byly dny, kdy vůni čerstvě upečených plněných lívanců nedokázala odolat. Její oblíbené byly ty se sladkou pastou z červených fazolí. V takové dny pak vynechávala večeri. Jejímu manželovi naštěstí nevadilo jíst o samotě. Někdy jí dokonce připadalo, že to tak má raději.

Kdyby měli děti, bylo by to jiné. Izumi si představovala, že by každý večer jedli společně ve stejnou dobu a jejich syn by zdvořile odpovídal na otázky o tom, jak se přes den

měl. Dcera, která by z těch dvou byla ta upovídanejší, by s chichotáním vyprávěla historky o svých kamarádkách. Její manžel by jedl mlčky a jen by občas přikývl, kdyby někdo řekl něco zajímavého. Izumi se pokusila představit si ho, jak mluví víc, ale po téměř třiceti letech manželství už její myšlenky nebyly tak tvárné jako kdysi. Nevadilo jí to. Dobrou představivost potřebovali jen lidé, kteří ještě měli nějaké sny.

Žít bez snů bylo jednodušší. Rutina byla dobrým náhradním řešením za všechno, co v životě chybí. Pokud si jí člověk dobře naplánoval, dokázala ho přenést od okamžiku, kdy ráno otevřel oči, až do chvíle, kdy usnul, aniž zbyl prostor pro snění, zažloutlá přání nebo zaprášené myšlenky. Izumi si svůj denní režim téměř užívala – provozovala své malé květinářství, vracela se domů včas na to, aby Jošimu uvařila večeři, a zastavovala se v konbini doplnit malou zásobu sladkostí v kabelce.

Dnes však peněženku vytáhla z úplně jiného důvodu. Podivný zastavárník ji požádal, aby mu ukázala jedno své velice dávné rozhodnutí, a ona z důvodu, který nikdy nedokáže vyjádřit slovy, věděla, že se schovává v její peněženke a cinká tam spolu s drobnými.

Otevřela peněženku a rychle v duchu počítala. Prohrábala mince a vytáhla částku odpovídající ceně jízdenky na autobus, kterou potřebovala, aby se dostala ze svého rodného domu do ramen restaurace. Položila mince na stůl.

Na to, aby stejnou cestu zaplatila dnes, to nestačilo, ale před lety by jí ještě zbylo dost drobných na pár oblíbených sladkostí. A tehdy se nemusela strachovat, že přibere. Džun'ičiró ji na rozdíl od jejího manžela miloval, ať měla jakoukoli postavu. Koneckonců to byl Džun'ičiró, kdo byl přímo zodpovědný za to, že jí šaty začaly být těsnější, když se začali dvakrát týdně scházet v ramen bistru, kde pracoval.

Je to už dlouho, co Džun'ičiró z bistra odešel, ale Izumi to místo i po všech těch letech stále navštěvovala, jakmile

se stromy zbarvily do rudozlaté a chladný vzduch prostoupila lahodná vůně horkých nudlí. Ráda tu vůni vdechovala co nejhluběji do plic a nechala se zahřívát starými vzpomínkami na bezstarostné úsměvy a ještě bezstarostnější rozhovory. Dnešek byl jedním z takových podzimních dnů, ale tentokrát restauraci nahradila zastavárna.

„Smím?“ Tošio ukázal na mince, které Izumi položila na stůl mezi ně. Vzal je a potěžkal v ruce. „Jsou těžší, než vypadají. Většina věcí je taková. Musím si je prohlédnout pozorněji, abych vám mohl nabídnout férovou cenu.“ Vytáhl z kapsy košile staré brýle a nasadil si je na nos. Byly úplně stejné jako brýle jeho ženy, až na to, že jeho měly stříbrné obroučky a ty její zlaté. Vypadal v nich jako sova.

„Na ceně mi nezáleží. Prostě si je vezměte.“

„Tak to bohužel nefunguje. Kdybych vám za ně nic nedal, navždycky byste přemýšlela nad tím, co jste opustila.“ Tošio každou minci prozkoumal a pomalu přikývl. „Rozumím,“ řekl o poznání měkčím a jemnějším hlasem.

„Čemu rozumíte?“

„Proč jste tehdy před lety nenastoupila do autobusu a nesešla se s Džun'ičiróem v restauraci, jak jste byli domluvení.“

Izumi sklopila pohled. „Já... neměla jsem jinou volbu.“

„A přesto je teď tady.“ Tošio rozložil mince do řady na stole.

„Byla jsem –“

„Není třeba to vysvětlovat. Prohlédl jsem si vaše mince. Vím, jaké rozhodnutí jste udělala a proč.“

„Musíte si myslet, že jsem hrozný člověk.“

„Myslím si, že jste zákaznice, která potřebuje naše služby. Určitě už vás unavuje nosit tuto volbu všude s sebou.“

„Můj manžel je dobrý, oddaný muž. Zaslouží si ženu, která nežije v minulosti.“

„Milujete ho?“

Izumi upřeně hleděla na své ruce.

„Miluje on vás?“

„Láska je touha, ke které jsou lidé vychováni. Ve skutečnosti ale potřebujeme jen nebyť sami, když přijdeme domů, a mít někoho, kdo nám zamává na rozloučenou, když odcházíme.“

„A to je víc, než má mnoho lidí.“ Na Tošiových rtech se objevil úsměv, který ho činil starším a unavenějším. „Myšlím, že budete s hodnotou své volby velice spokojená. Mohu vám ji ihned sejmout z beder a vy už nikdy nebudete toužit po podzimním ramenu.“

Hana zabalila malou dřevěnou krabičku do hedvábné látky, která připomínala jaro. Květiny na hedvábí malovala sama a snažila se, aby každá zabalená krabička vypadala jedinečně, i když byl jejich obsah úplně stejný. Její otec nabízel zákazníkům za volbu vždycky totéž, bez ohledu na její hodnotu. Každá krabička obsahovala stejné množství zeleného čaje.

Když byla mladší, hrával s ní otec hru: schovával krabičky od čaje po celém domě a nechával jí nejrůznější stopy, aby je našla. Hádanky schované v prázdných lahvích od sake. Matematické úlohy složené do origami lišek. Oprýskaná váza na nesprávném místě. Nic nesmělo uniknout pozornosti. Jeho malé honby za pokladem Hanu příjemně zaměstnávaly, zatímco byl zaneprázdněn inventurou nebo se věnoval zákazníkům. Často ho přistihla, jak se snaží potlačit úsměv, když ji jeho indicie spletly a ona zamířila doleva místo doprava. Časem se v řešení jeho hádanek zlepšila, i když stopy na první pohled vůbec nevypadaly jako stopy. Obzvláště hrdý byl Tošio na ty, které schoval přímo na očích.

Tyto indicie byly pro Hanu první lekcí z jednání se zákazníky. Stejně jako při hledání otcových stop bylo pomocí praxe a dobrého postřehu možné vždycky odhalit pravdu, jako by ji klient měl vepsanou ve tváři, i když se

ji snažil skrýt. Hana však své malé honby za pokladem nikdy nebrala jako lekce. Představovala si, že jsou nalezené krabičky ve skutečnosti dárky od její zesnulé matky a každá indicie je tajným kódem pro *mám tě ráda, chybíš mi a zase se uvidíme*.

Pro Izumi Takedu vybrala Hana látku s jedním ze svých oblíbených vzorů. Izumi vypadala, že by mohla být ve stejném věku jako Hanina matka, kdyby byla ještě naživu. Podle jediné fotografie, kterou Hana vlastnila, měly stejný tvar obličejů a úzké rty. Oči měly jiné, ale to nevadilo. Hana udělala na hedvábí dvojitý uzel, položila krabičku s čajem na lakovaný podnos a zamířila k pultu, kde Izumi Takeda čekala.

Izumi obdivovala zahradu namalovanou na hedvábné látce. Na rtech se jí rozlil úsměv, i když stále netušila, co je uvnitř.

„Prosím, otevřete to,“ vybídl ji Tošio.

Izumi rozvázala hedvábný uzel a látka se rozprostřela kolem jednoduché dřevěné krabičky. Zvedla víko. Z krabičky se linula svěží zelená vůně smíšená se sladkostí kandovaného ovoce. Izumi se rozzářila, když vůni ucítila, a pak uviděla tmavě zelené lístky. Gjukuro. Byl to čaj té nejvyšší kvality pečlivě pěstovaný na zastíněných plantážích. Jeho příprava vyžadovala podobnou péči, ale Izumi se těšila na každý krok. Stálo za to vynaložit čas, aby se z něj uvolnily všechny chutě a člověk si mohl dopřát luxus ponořit se do nich.

„Doufám, že budete spokojená,“ řekl Tošio. „Jde o standardní platbu za všechny předměty přinesené do zastavárny.“

„Standardní? Tak proč jste moji volbu musel zkoumat?“

„Abych věděl, zda má hodnotu tohoto čaje.“

„Klidně jsem si ten čaj mohla koupit sama.“

„To ano a pravděpodobně by chutnal skvěle. Nebyl by to ale čaj, který vám teď nabízím. Nebyl by to čaj směněný

za volbu, která rozdělila váš život na dvě části. Nebyl by to čaj, který si konečně budete moci vychutnat, aniž by vaše mysl zabloudila zpět do ramen bistra a ke vzpomínkám na muže čekajícího uvnitř. Možná s tímto čajem posílám domů všechny své zákazníky, ale jakmile ho ochutnají, už to nebude stejný čaj.“

„Jak to myslíte?“

„Žádní dva lidé se neosvobodí od stejné volby. Každý má svou vlastní představu o tom, jak chutná svoboda. Pro vás může být uklidňující a hřejivá jako radost z pohledu z okna během deštivého dne, kdy nechcete být nikde jinde. Mému dalšímu zákazníkovi může chutnat jako odvaha, opojná a temně sladká.“

Izumi krabičku zavřela.

„Souhlasíte s touto výměnou?“ zeptal se Tošio.

„Tahle bolest je všechno, co mi z Džun'ičiróa zbylo. Žiju s ní už tak dlouho, že si nemyslím, že bych se bez ní vůbec poznala.“

„Pak to berte jako příležitost, jak to zjistit.“

„Ale co když si to rozmyslím? Co když svou volbu budu chtít zpátky?“

„Toto je zastavárna, ne obchod. Pokud svou volbu budete chtít zpět, stačí mi ji splatit.“

Izumi vydechla a uvolnila ramena. „Dobře.“

„S úroky.“

„Jaké úroky se platí za čaj?“

„O tom si můžeme promluvit, pokud změníte názor, ale byla byste první.“

„Žádný z vašich zákazníků se nikdy nevrátil a nezahlasil svou volbu zpátky?“

„Ani jeden,“ potvrdil Tošio. „A pokud si volby nikdo nevybere do konce týdne, zastavárna si je nechá.“

Izumi si skousla spodní ret. „To není moc dlouhá doba.“

„Jak dlouho vám trvá rozhodnout se, jestli máte chuť se usmát? Rozhodně vás k této výměně nenutím,

Takedasama. Pokud máte jakékoli pochybnosti, můžete si svou volbu vzít a vrátit se do ramen restaurace.“

„Najdu vás znovu?“

„Nemám žádnou moc nad tím, kdo projde dveřmi zastavárny.“

„Takže tohle může být moje poslední šance, jak se té volby zbavit.“

„Ano.“

„Pak si váš čaj vezmu.“

„Jste si jistá?“

„Jistá?“ Suše se zasmála. „Už ani nevím, co to slovo znamená. Ne od okamžiku, co jsem otevřela dveře restaurace a vešla sem. Nejsem si jistá ani tím, jestli je to všechno skutečné, nebo je to jen nějaký podivný sen. Víím jen to, že lítost nad dalším rozhodnutím už neunesu. Pokud je to skutečnost, pak tu nejsem náhodou. Bylo mi souzeno vás potkat a uzavřít tento obchod.“

„Pak jsme tedy domluveni. Čaj je váš. Užijte si ho ve zdraví.“

„Cože? Jen tak?“

„Ano, jen tak. U nás jsou věci jednoduché. Není potřeba dělat nic dalšího.“ Tošio vzal ze stolu Izuminy mince.

„Necítím žádnou změnu.“

„Změna nastane, až se vrátíte do svého světa.“

„A co když to nebude fungovat?“

„Nekoupila jste si rádio ani hodiny, Takedasama. Provedla jste jednoduchou směnu. Neobsahuje žádné pohyblivé části, které by se mohly zaseknout nebo rozpadnout.“

Izumi opatrně uložila krabičku s čajem do kabelky. „Děkuji.“

Tošio se s úsměvem uklonil.

Izumi došla ke dveřím a sevřela opotřebovanou mosaznou kliku. Otočila s ní, zatáhla a pootevřela dveře. Zastavila se a obrátila se zpátky k Tošiovi. „Išikawasan?“

„Ano?“

„Byla jsem tak zaujatá myšlenkou na to, zbavit se své volby, že jsem se ani nezeptala, proč ji chcete. Proč sbíráte volby? K čemu by vám vůbec mohly být?“

Sake a ticho

Hana vyprázdnila třetí pohárek sake. Na jazyku jí zůstala jemná chuť medového melounu. Alkohol snášela lépe než většina lidí, což její otec považoval za svou zásluhu.

Kdyby žila její matka nebo kdyby měl Tošio nějaké přátele, s nimiž by mohl chodit na skleničku, vypadal by možná jejich večerní rituál jinak. Tošiovi ale zjevně stačilo, když Hana tiše sedí u stolu naproti němu a dělá mu společnost, zatímco spolu pijí sake, dokud mu nezačnou těžknout víčka. Jejich večery byly vyplněny spíš tichými douškami než konverzací, ale podle Hany šlo o férovou směnu. Čekáním se noc prodlužovala a ona byla vděčná za cokoli, co oddálí ráno.

V předvečer otcova odchodu do důchodu však čas nedokázaly prodloužit ani ty nejdelší pauzy a nejpomalejší doušky.

„Hano,“ řekl Tošio a položil na stůl zabalenou krabičku. „Tohle je pro tebe.“

„Pro mě?“ Hana zírala na krabičku. Poznala balicí látku, kterou nedávno pomalovala.

„Malý dárek na oslavu nové kapitoly tvého života.“

„Děkuji, otósan.“ Její otec byl praktický muž, a tak Hanu nepřekvapilo, že jí daroval čaj ze zásob určených pro jejich zákazníky. Nedostatek kreativity tohoto daru jí plně vynahradila vzpomínka na hledání pokladů v dětství. Nemusel nic říkat, aby pochopila jeho záměr. Jeho oči, lehce zamžené slzami, řekly vše.

„Pamatuješ si, co o čaji vyprávím našim zákazníkům?“

„Každý ho vnímá jinak.“

„To platí i pro tebe. Znáš tento čaj celý život, ale až z něj zítra poprvé usrkneš jako nová majitelka této zastavárny, budeš možná překvapená, kolik věcí se změní, i když na povrchu budou vypadat úplně stejně. Myslíš, že jsi na to připravená?“

„Dnešní večer není o mně, otósan. Oslavujeme tvůj odchod do důchodu.“

„Konec a začátek jsou tentýž okamžik. Dnešní večer je pro tebe stejně významný jako pro mě,“ odvětil. „Možná dokonce významnější. Vidím, že toho máš hodně na srdci.“

Hana objala krabičku prsty. Hledala útěchu v chladivých záhybech hedvábí. „Byl jsi...“ Odvrátila pohled, rozhodnutá nechat si své myšlenky pro sebe.

„Pokračuj.“

„Byl jsi tady šťastný?“

„Tady?“

„Tady v zastavárně.“

„Chápu.“ Tošio pomalu přikývl a nalil si sake. „Zítra za zastavárnu převezmeš odpovědnost a přemýšlíš, jestli se budeš cítit stejně mizerně, jako se podle tebe cítím já.“

„Ne... ne... Tak jsem to nemyslela, otósan.“ Haně zrudly tváře. „To jsem neřekla.“

„Odkdy potřebujeme slova, abychom si navzájem řekli, co přesně cítíme? Nepředal bych ti to tu, kdyby ses to nenaučila. Kdybychom neslyšeli všechna slova, která naši zákazníci nevysloví nahlas, přišli bychom o polovinu zakázek.“

Máš dar v zákaznicích číst, Hano. Dokážeš je přečíst téměř stejně dobře jako mě. Má práce nikdy nespočívala v tom, snažit se být šťastný. Oba víme, k čemu zastavárna opravdu slouží, jakou službu vlastně poskytujeme.“

Hana zírala na svůj odraz v okně. „Závidíš jim někdy, otósan?“

„Komu?“

„Našim zákazníkům. Víím, že bych neměla, ale občas –“

Tošio bouchl pohárkem sake o stůl. „Musím ti připomínat, co se stalo tvé matce?“

Hana sklonila hlavu a ztěžka polkla. „Ukradla volbu z trezoru.“

Tošio zvedl Haně bradu a přinutil ji podívat se mu do očí. „A?“

„A za svůj zločin zaplatila životem.“

Tošio položil ruce na stůl a dlouze vydechl. Povzdech mu rezonoval v hrudi. Když znovu promluvil, jeho hlas byl jemný, takový, jaký si schovával pro úzkostnější zákazníky. „Vím, že tento život nechceš. Nikdy jsi o něj nestála. Je to ta nejkrutější, ale také nejdůležitější povinnost.“

„Já víím, otósan. Já víím.“

„Nebyl jsem manželem, jakého si tvá matka zasloužila, a nebyl jsem ani tím nejlepším otcem. Zastavárnu jsem ale vedl, jak nejlépe jsem uměl, a tebe jsem se snažil naučit totéž. Je to všechno, co umím, a všechno, co ti mohu dát. Tvou matku jsem zklamal tím nejhorším možným způsobem, ale doufám, že u tebe jsem neselhal.“

Zítřka bude zastavárna tvoje a s ní i všechna její pravidla a důsledky. Nebudu tu navždycky, abych tě chránil, Hano. Slib mi, že nezopakuješ chybu své matky. Klidně zapomeň všechno, co jsem tě kdy naučil, ale nikdy nesmíš zapomenout, že jedinou volbou, kterou v tomto světě máme, je volba mezi smrtí a –“

„Osudem.“ Hana přikývla. „Nezapomenu.“

~

Hana se dopotácela do postele. Točila se jí hlava, ale nevěděla, jestli za to může sake, nebo otcova slova. Bylo těžké rozhodnout, zda to, co řekl, znělo jako varování, nebo jako rozloučení. S tím prvním byla obeznámená lépe než většina lidí. Duch její matky přebýval v každé místnosti jejich domu a připomínal jí, co se stane těm, kdo poruší nejdůležitější pravidlo zastavárny: *zapomenout*.

Tošio ji to slovo naučil dřív než jakékoli jiné a nutil ji ho opakovat jako modlitbu, když ráno otevírali a večer zamykali. Jakmile byly zastavené věci uloženy do trezoru, musela je Hana úplně vytěsnit z mysli, bez ohledu na to, jak krásné či fascinující byly nebo jakou měly hodnotu.

Noví majitelé, kteří si volby zákazníků přicházeli každý měsíc o novu vyzvednout, si tyto vzácné nálezy žárlivě střežili. To byl podle Hany skutečný důvod, proč její otec skrýval trezor za knihovnou v zadní místnosti zastavárny. Bloudící myšlenky bývají těmi nejzákladnějšími zloději a Haně nebylo nikdy dopřáno zapomenout na důsledky zaobírání se volbami, které nemůže mít. Zatímco ale varování pro ni nebyla ničím novým, s loučením příliš zkušeností neměla. Její otec pro ni představoval konstantu, stálou a neměnnou jako měsíc – až na jedno tiché ráno, kdy tomu tak nebylo.

Před osmi měsíci našla Hana Tošia ležet nehybně na schodech poté, co utrpěl infarkt. Ta scéna jí zůstala vyrytá za víčky. Byla to poslední věc, kterou viděla, než se ponořila do spánku, a první, která jí přivítala, když její sny skončily. Tošiovo srdce se už nikdy úplně nezotavilo a totéž platilo i pro to Hanino. Hrudník se jí svíral, kdykoli vypadal unaveně nebo měl potíže s dechem. Když se tedy první den jeho odchodu do důchodu probudila a slyšela jen zvuk svých myšlenek, představila si to nejhorší. Ani si nenazula pantofle a spěchala do jeho ložnice.

Dveře byly pootevřené.

„Otósan?“ Nakoukla dovnitř.